

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

21 липня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1504/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого – Устименко В.Є.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Шилової Т.С., Щотки С.О.

розглянувши питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Держинського районного суду міста Харкова Штих Тетяни Василівни за скаргою Бланара Олега Володимировича,

встановила:

У червні 2014 року до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі – Комісія) надійшла скарга Бланара О.В., в якій він не погоджується з ухвалами Держинського районного суду міста Харкова від 10 червня 2014 року, постановленими під головуванням судді Штих Т.В., про відмову в задоволенні клопотань щодо передачі справи за підсудністю та про об'єднання позовів в одне провадження.

Крім того, вказує, що, відмовляючи в об'єднанні позовів в одне провадження, суддя Штих Т.В. повернула його зустрічну позову заяву, не залишивши її попередньо без руху, чим позбавила доступу до правосуддя.

З огляду на викладене, просить притягнути суддю Штих Т.В. до дисциплінарної відповідальності за істотні порушення норм процесуального права, пов'язані з відмовою у доступі до правосуддя, та порушення правил підсудності.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Відповідно до пункту 8 Розділу II цього Закону «Прикінцеві та перехідні положення», розгляд заяв і скарг поданих, а дисциплінарних проваджень щодо суддів розпочатих до набрання ним

чинності здійснюється відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції від 7 липня 2010 року № 2453-VI (далі – Закон).

Відповідно до статті 86 Закону, членом Комісії Весельською Т.Ф. проведено перевірку викладених у скарзі даних та обставин.

Розглянувши матеріали перевірки, заслухавши доповідь члена Комісії, проаналізувавши її висновок, Комісія дійшла висновку, що у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Штих Т.В. необхідно відмовити з таких підстав.

У провадження судді Держинського районного суду міста Харкова Штих Т.В. 25 лютого 2014 року надійшла справа за позовом ВАТ «Харківський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут «Енергопроект» до Бланара О.В. про відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної внаслідок незаконного звільнення працівника (справа № 2/638/294/14).

В судовому засіданні 10 червня 2014 року Бланар О.В. заявив клопотання про передачу справи на розгляд іншому суду в місті Вінниці. Однак, оскільки порушень правил підсудності суддя Штих Т.В. не встановила, то ухвалою суду у задоволенні цього клопотання відмовила. Такого висновку суддя дійшла з урахування того, що за час розгляду справи з 2010 року по 2014 рік заявник та його представник клопотань про передачу справи за підсудністю не заявляли, а в даній заяві відсутні чіткі вимоги щодо передачі справи до конкретного суду міста Вінниці.

Також Держинським районним судом міста Харкова 10 червня 2014 року постановлено ухвалу про відмову в задоволенні клопотання про об'єднання позовів в одне провадження, повернуто зустрічну позовну заяву Бланара О.В., роз'яснено необхідність усунення підстав для відмови у прийнятті зустрічного позову, а також загальний порядок звернення до суду.

В цій ухвалі зазначено, що Бланар О.В. ще 7 лютого 2011 року, коли справа перебувала у провадженні судді Григор'євої А.О., подавав зустрічну позовну заяву до ВАТ «Харківський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут «Енергопроект» про визнання незаконними наказів, їх скасування та стягнення коштів. Однак, після надходження цієї справи у провадження судді Штих Т.В. (25 лютого 2014 року), вона встановила, що в її матеріалах відсутні відомості про те чи був прийнятий зустрічний позов до спільного розгляду з первісним. Тож, суддя надала оцінку доводам зустрічної позовної заяви та дійшла висновку, що вказані позови не виникають з одних правовідносин, хоча й регулюються нормами Цивільного кодексу України та Кодексу законів про працю України, а тому підстави для їх спільного розгляду відсутні.

Перевіркою встановлено, що заявник оскаржив ухвали Держинського районного суду міста Харкова від 10 червня 2014 року в апеляційному порядку. На ухвалу про відмову в задоволенні клопотання про об'єднання позовів в одне провадження апеляційна скарга була подана лише в частині повернення зустрічної позовної заяви.

Ухвалами Апеляційного суду Харківської області від 1 серпня 2014 року апеляційні скарги Бланара О.В. повернуто до суду першої інстанції

для виконання вимог частини другої статті 293 ЦПК України, якою передбачено, що заперечення на ухвали, що не підлягають оскарженню окремо від рішення суду, включаються до апеляційної скарги на рішення суду. У разі подання апеляційної скарги на ухвалу, що не підлягає оскарженню окремо від рішення суду, суд першої інстанції повертає її заявнику, про що постановляє ухвалу, яка не підлягає оскарженню.

На виконання вказівок апеляційного суду Держинським районним судом міста Харкова 18 серпня 2014 року постановлено ухвалу про повернення апеляційної скарги на ухвалу про відмову в об'єднанні позовів в частині повернення зустрічної позовної заяви. При цьому, суддя Штих Т.В. в мотивувальній частині ухвали посилається на висновок апеляційного суду про те, що повернення зустрічного позову та роз'яснення Бланару О.В. загального порядку звернення до суду з вказаним позовом є наслідком відмови в об'єднанні зустрічного позову з первісним і, оскільки статтею 293 ЦПК України не передбачено окремого оскарження ухвали суду про відмову в задоволенні клопотання про об'єднання позовів в одне провадження, то апеляційна скарга на цю ухвалу підлягає поверненню особі, яка її подала.

Ухвалою цього ж суду від 18 серпня 2014 року повернуто й апеляційну скаргу Бланара О.В. на ухвалу суду про відмову в передачі справи на розгляд належному суду, оскільки така ухвала окремо від рішення суду оскарженню не підлягає.

Рішенням Держинського районного суду міста Харкова від 18 червня 2014 року позов ВАТ «Харківський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут «Енергопроект» до Бланара О.В. задоволено частково, стягнуто з нього 69704,00 гривень на відшкодування шкоди, завданої позивачу. Це рішення в апеляційному порядку не оскаржувалось та, згідно пояснень судді, набрало законної сили.

Заявник не погоджується з ухвалами Держинського районного суду міста Харкова від 10 червня 2014 року про відмову в задоволенні клопотання про передачу справи за підсудністю та об'єднання позовів в одне провадження, вважаючи, що вони прийняті з порушенням статей 116, 119, 120, 121, 124 ЦПК України.

Статтею 124 Конституції України та статтею 5 Закону передбачено, що правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються.

Однією з основних засад судочинства, згідно з пунктом 8 частини третьої статті 129 Конституції України, є забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішення суду, право на яке учасники судового процесу та інші особи, відповідно до статті 14 Закону, реалізують в порядку, встановленому процесуальним законом.

Таким чином, виключне право перевірки законності та обґрунтованості судових рішень має відповідний суд згідно з процесуальним законодавством. Оскарження в будь-який спосіб судових рішень, діяльності судів і суддів щодо розгляду та вирішення справи поза передбаченим процесуальним порядком у справі не допускається.

Оскільки Комісія не є органом правосуддя, то вона і не вправі надавати правову оцінку судовим рішенням.

Бланар О.В. ж не був позбавлений права оскаржити в апеляційному порядку рішення, прийняте по суті спору, та включити до апеляційної скарги заперечення проти ухвал від 10 червня 2014 року, однак цим правом не скористався.

Що стосується доводів заявника про позбавлення його доступу до правосуддя через повернення зустрічного позову без залишення його без руху, то необхідно зазначити таке.

Згідно зі статтею 124 ЦПК України, зустрічна позовна заява, яка подається з додержанням загальних правил пред'явлення позову, повинна відповідати вимогам статей 119 і 120 цього Кодексу. До зустрічної позовної заяви, поданої з порушенням вимог, встановлених частиною першою цієї статті, застосовуються положення статті 121 цього Кодексу.

Відповідно до статті 123 ЦПК України зустрічний позов приймається до спільного розгляду з первісним позовом, якщо обидва позови взаємопов'язані і спільний їх розгляд є доцільним, зокрема, коли вони виникають з одних правовідносин, або коли вимоги за позовами можуть зараховуватися, або коли задоволення зустрічного позову може виключити повністю або частково задоволення первісного позову.

Як вже встановлено, суддя Штих Т.В. не залишала зустрічну позовну заяву без руху, тобто визнала її такою, що відповідає вимогам статей 119, 120 ЦПК України, а тому перейшла до з'ясування підстав для спільного розгляду зустрічного позову з первісним. Встановивши відсутність таких підстав, ухвалою суду в задоволенні клопотання про об'єднання позовів в одне провадження було відмовлено та роз'яснено Бланару О.В. загальний порядок звернення до суду.

Згідно з частиною першою статті 118 ЦПК України, позов пред'являється шляхом подання позовної заяви до суду першої інстанції, де вона реєструється, з дотриманням порядку, встановленого частинами другою і третьою статті 11-1 цього Кодексу, та не пізніше наступного дня передається визначеному судді.

Положеннями частин другої, третьої статті 11-1 ЦПК України передбачено, що позовні заяви підлягають обов'язковій реєстрації в автоматизованій системі документообігу суду. Визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи здійснюється автоматизованою системою документообігу суду під час реєстрації відповідних документів.

Тож, повернувши зустрічну позовну заяву та роз'яснивши Бланару О.В. загальний порядок звернення до суду, суддя Штих Т.В. діяла у відповідності до вимог процесуального закону з метою недопущення порушень його прав на розгляд справи законним складом суду, а тому доводи заявника про позбавлення його у такий спосіб доступу до правосуддя – безпідставні.

Отже, оскільки Комісія не є органом правосуддя та не вправі надавати правову оцінку судовим рішенням, а доводи скарги про позбавлення Бланара О.В. доступу до правосуддя не знайшли свого підтвердження, у

відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Штих Т.В. необхідно відмовити.

Керуючись статтями 83-86, 91, 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Комісія, -

вирішила:

Відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Держинського районного суду міста Харкова Штих Тетяни Василівни.

Головуючий

В.Є. Устименко

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.І. Мішин

М.А. Макарчук

С.М. Прилипко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка